

192041 - Оё қурбонӣ кардани ҳайвони бордор ҷоиз аст?

савол

Оё ҳалол аст, ки ҳайвони бордорро қурбонӣ кунем? Агар ин чиз ҷоиз бошад, пас бо ҷанин чи кор кунем?

Чавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Аввал:

Қурбонӣ яке аз шиорҳои Ислом аст, ки бо китоби Аллоҳ таъоло, суннати расули ӯ (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ва иҷмоъи мусулмонон машрӯъ шудааст. Дар фатвои рақами ([36432](#)) ин масъала баён карда шуда буд.

Ҳамчунин дар баёни шартҳои қурбонӣ ба фатвои рақами ([36755](#)) ручӯъ карда шавад.

Дуввум:

Донишмандон оиди ҷоиз будани қурбонии баҳимату-л-анъом (шутур, гов, гӯсфанд ва буз)-и бордор ихтилоф кардаанд. Ҷумҳури донишмандон ин қурбониро ҷоиз донистаанд ва бордор будани ҳайвонро ба унвони айбҳои қурбонӣ, ки монеи дурустии он шавад, зикр накардаанд.

Шофеиён мухолифат варзида, қурбонии ҳайвони бордорро манъ кардаанд.

Дар китоби "Ал-Мавсуъату-л-菲қҳияту-л-кувайтия" (16/281) омадааст:

"Ҷумҳури фақеҳон бордор буданро айбе дар қурбонӣ надонистаанд, бар хилофи шофеиён, ки ба таври возех гуфтаанд, қурбонӣ кардани он дуруст нест ва кифоят намекунад, зоро бордорӣ сабаби фосид шудани шикам буда, дар натиҷа гӯшт вайрон мешавад". Поёни сухан.

Дар китоби "Ҳошияту-л-бұчайримй ъала-л-хатиб" (4/335), ки аз китобҳои шофеиён аст, омадааст:

"Ва ҳайвони бордор кифоят намекунад ва ин дидгоҳи мұтамад (яңе дар мазҳаби шофеия) аст, зеро гүшти ҳайвони бордор кам мешавад ва танҳо дар закот онро комил донистаанд, зеро ҳадаф дар закот насл аст, на покизагй ва хубии гүшт".
Поёни сухан бо каме тағиирот.

Саҳеҳтарин дидгоҳ ин аст, ки қурбонй намудани ҳайвони бордоре аз чинси баҳимату-л-анъом choиз аст, агар монеаи дигаре дар он набошад.

Шайх Мұхаммад ибни Иброҳим (раҳмати Аллоҳ бар ӯ бод) гуфтааст:

"Қурбонй кардани гүсфанди бордор дуруст аст, ҳамон тавре ки қурбонй кардани ғайри бордор дуруст аст, ба шарте ки аз айбҳои қурбонй, ки дар Шариат ворид шудаанд, солим бошад". Поёни сухан аз "Фатово ва расоил"-и Шайх Мұхаммад ибни Иброҳим (6/146).

Агар ҹанин ба ҳоли зинда берун ояд, забҳ карда мешавад ва баъд хұрда мешавад.

Ибни Қудома дар китоби "Ал-Муғнӣ" (9/321) гуфтааст: "Агар зинда ва устувор берун ояд, ба тавре, ки имкони забҳ кардан бошад, vale онро забҳ накунад, то он ки бимирад, забҳшуда ҳисобида намешавад. Аҳмад гуфтааст: Агар зинда берун ояд, бояд забҳ карда шавад, зеро он як нафси дигаре аст". Поёни сухан.

Вале агар мурда берун ояд, ҹумҳури донишмандон бар ин назаранд, ки он ҳам хұрда мешавад, зеро бо забҳи модараш, он ҳам забҳ шудааст.

Абудовуд (2828), Тирмизй (1476), Ибни Моча (3199) ва Аҳмад (10950) аз Абусаид, аз паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ривоят кардаанд, ки мефармояд: «Забҳи ҹанин ҳамон забҳи модараш аст». Тирмизй ин ҳадисро саҳеҳ шуморидааст.

Ҳамчунин Албонй ин ҳадисро дар китоби "Саҳиҳу-л-ҷомиъ" (3431) саҳеҳ донистааст.

Ин – чуноне ки зикр кардем – мазҳаби ҷумҳури донишмандон ба истиснои ҳанафиён аст.

Шайху-л-ислом Ибни Таймия дар "Маҷмуъу фатово" (26/307) гуфтааст:

"Қурбонӣ кардани ҳайвони бордор ҷоиз аст. Агар ҷанинаш мурда берун ояд, пас забҳи он, ҳамон забҳи модараш аст. Ин дидгоҳи Шофей, Аҳмад ва дигарон аст. Фарқе надорад, ки мӯи бадани ҷанин руида бошад ё на, вале агар зинда берун ояд, бояд забҳ карда шавад.

Мазҳаби Молик чунин аст: Агар мӯи бадани ҷанин руида бошад, ҳалол аст, вагарна на.

Дар назди Абуҳанифа баъд аз берун омадан бояд забҳ карда шавад, вагарна ҳалол нест". Поёни сухан.

Ин масъала қаблан ботафсил баён шуда буд ва қайд кардем, ки баъзе аз донишмандон ҳӯрдани ҷанинро аз нигоҳи тиббӣ макруҳ донистаанд. Ба фатвои рақами (182410) ручӯъ карда шавад.

Аллоҳ донотар аст.